

1982-09-15

11.392-2042-77

Rek+mb

Byggnadsminnesförklaring av Västerås stadshotell på fastigheten Jesper 8, Västerås kommun

Fråga om byggnadsminnesförklaring av Västerås stadshotell på fastigheten Jesper 8, Västerås kommun väcktes den 28 oktober 1977 av Västerås hembygdsförening.

Fastigheten Jesper 8 innehas med av Västerås kommun upplåten tomträtt av Hotell och Restaurant Klippan AB.

Byggnadsnämnden i Västerås kommun har i yttrande den 2 juni 1981 tillstyrkt förslaget om byggnadsminnesförklaring av Västerås stadshotell. Riksantikvarieämbetet och statens historiska museer har i yttrande den 25 mars 1981 anfört att stadshotellet väl uppfyller kraven i 1 § lagen om byggnadsminnen (1976:440) och att ämbetet intet har att erinra mot föreslagna skyddsföreskrifter.

Fastighetens ägare har i yttrande till länsstyrelsen den 19 mars 1981 reserverat sig mot att festsalen, galleriet utanför denna, bufférummet, damsalongen och salongen skulle omfattas av skyddsföreskrifterna. Ifrågavarande reservationer har emellertid den 26 april 1982 återkallats av företagets ombud.

Stadshotellet är byggt av tegel på sockel av granit. Det är försett med tak av skiffer och tornhuvar av kopparplåt. Fasaddekorationen är utförd i kalksten. Byggnaden är en representant för jugendstilen. Den ritades av Erik Hahr 1902-03 och stod färdig för invigning 1907.

Exteriören. Byggnadskroppen mot Västra Kyrkogatan består av en tre våningar hög byggnad med valmat tak. Kortsidorernas gavlar är försedda med frontespiser. Hotellingången är markerad med en hög frontespis, dekorerad med stadsvapnet i kalksten.

Byggnadskroppen mot Östra Kyrkogatan innehåller fest- och restaurangvåningar. Det är en tre våningar hög byggnadskropp med högt valmat tak. Festsalen i andra våningen är markerad med tätt sammanställda rundbågiga fönster omgivna av dekorationsdetaljer i kalksten.

Interiören. Vestibul och trapphall: Golvet är belagt med marmor och lagt med kvadratiska plattor i ett schackrutigt diagonalställt mönster med ljus bård. Väggarna i vestibulen är vitmålade medan pilastrarna och pelarna i trapphallen delvis är dekorerade med marmorstuck. Trappan är i ljus marmor med svart smidesräcke samt handledare i trä.

Trapphus till festvåningen med intilliggande garderober: Rummen är intakta vad gäller vägghälsor och upphängningsanordningar för kläder samt diskar framför garderoberna. Trappan är i trä, trappträcket är vitmålat med sektioner om tre ribbor med floral, guldmålad dekor. Väggarna i trapphallen är klädda med hög vitmålad fältindelad panel. Taket i trapphallen är ljusgrönt med stuckdekor i barockstil.

Galleri och övre del av trapphall: golvet är belagt med parkett, väggarna är klädda med hög fältindelad, vitmålad panel. I fälten mellan de halvfranska dubbeldörrarna sitter väggmålningar i jugendstil. Dörrarnas handtag och låsbrickor är utformade i samma stil, vilket även kommer igen i festvåningen som helhet. Taket har ljusgrön stuckdekor i barockstil och originalarmaturen finns kvar.

Festsalen: Dess golv är belagt med parkett. Väggarna är till valvanfanget klädda med vitmålad, fältindelad panel. Det tunnvalvda taket har rik stuckdekor som utförts av stockholmsdekoratören Arthur Gerle. Lamporna i rummet har ritats av Erik Hahr.

Bufférummet: Golvet täcks i dag av en heltäckande matta. Fotlistan är vitmålad och profilerad. Väggarna har moderna tapeter med äldre mönster. Mot det kälade taket finns en profilerad list. Utefter rummets inre långvägg står en öppen spis i brunglaserat tegel ovanför vilken finns ett segmentsformat fält med en målning av Filip Månsson.

Damsalongen: Dess golv är parkettbelagt. Till fönsterbrösthöjd är väggarna klädda med vitmålad, fältindelad panel. I övrigt är väggen fältindelad med profilerade vitmålade lister. Mot det kälade taket finns en profilerad list. Den ursprungliga armaturen finns kvar.

Salongen: På dess inre långvägg finns en öppen spisatrapp i ljusbrun marmor. Ovanför spisatrappen finns ett med jugenddekor inramat fält i vilken sitter en oljemålning. I övrigt är de fasta inredningsdetaljerna av samma typ som i damsalongen.

Västerås stadshotell bevarar egenarten hos en gången tids byggnadsskick. Byggnaden får med hänsyn härtill anses som synnerligen märklig och äger ett framträdande kulturhistoriskt värde.

Länsstyrelsen förklarar enligt 1 § lagen om byggnadsminnen (1976:440) den del av byggnaden som med streckad begränsningslinje markerats på ritning (bilaga 1) för byggnadsminne.

Enligt 2 § nämnda lag meddelar länsstyrelsen följande skyddsföreskrifter, vilka skall gälla för exteriören och beträffande interiören för vestibulen, trapphallen, festvåningens trapphus, galleriet utanför festsalen, festsalen, bufférummet, damsalongen och salongen.

1. Byggnaden får inte rivas, byggas om eller på annat sätt förändras exteriört
2. Byggnaden skall underhållas så att den inte förfaller. Vård- och underhållsarbeten skall utföras på ett sådant sätt och med sådana material att det kulturhistoriska värdet inte minskar
3. Arbeten som medför förändringar av de rum som skrafferats på bifogade ritningar, bilaga 2, i deras rumsdisposition och fasta inredningsdetaljer som parkettgolv, paneler, väggmålningar, dörrar med jugendbeslag i mässing, taklister, stuckaturer och originalarmatur får inte utföras utan länsstyrelsens tillstånd
4. Det med streckad begränsningslinje markerade området på situationsplan tillhörande dessa skyddsföreskrifter (bilaga 1) får inte ytterligare bebyggas och skall hållas i ett sådant skick att byggnadens karaktär inte förvanskas.

Länsstyrelsen lämnar råd och anvisningar i fråga om underhållet av byggnaden.

Om ändring av byggnadsminnet i strid mot meddelade skyddsföreskrifter finnes nödvändig för att byggnaden skall vara till nytta eller om en sådan ändring eljest kan anses påkallad av särskilda skäl, får länsstyrelsen enligt 3 § lagen om byggnadsminnen meddela tillstånd därtill.

Enligt 14 § lagen om byggnadsminnen gäller detta beslut omedelbart även om det överklagas.

Besvärshänvisning (kammarrätten) enligt bilaga formulär nr 5.

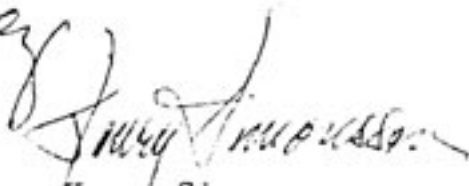
Beslut i ärendet har fattats av styrelsen.

I beslutet deltog landshövding Osborne Bartley jämte ledamöterna Anders Andersson, Arne Andersson, Börje Berglund, Birger Broström, Ewald Carlsson, Carl-Custav

Enskog, Hans Hammar, Rune Hedlund, Olov Landqvist,
Gustav Lundberg, Sven Malm, Evert Norberg, Erik Svensson
och Carl-Hakon Swenson.

I den slutliga handläggningen deltog även
tf länsråd Oscar Swensson och
länsantikvarie Henry Simonsson, föredragande, samt
förste länsassessor Claes-Erik Wickström
länsarkitekt Bengt Wignell

Osborne Bartley

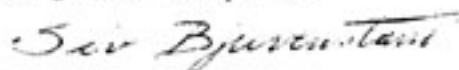

Henry Simonsson

Kopia till

Riksantikvarieämbetet, Kulturminnesbyrån, Box 5405,
Länsmuseet 114 84 Stockholm
Nordiska museet, Kulturhistoriska undersökningen,
Djurgårdsvägen 6-16, 115 21 Stockholm
Byggnadsnämnden, 721 87 Västerås

Inom lsty: PJ, PP, PL

Kopians överensstämmelse med
originalet bestyrkes.

/SB

SITUATIONSPLAN

Bilaga 1

11.392-2042-77

VÄSTERÅS STADSHOTELL
JESPER 8

Skala 1:500

TECKENFÖRKLARING:

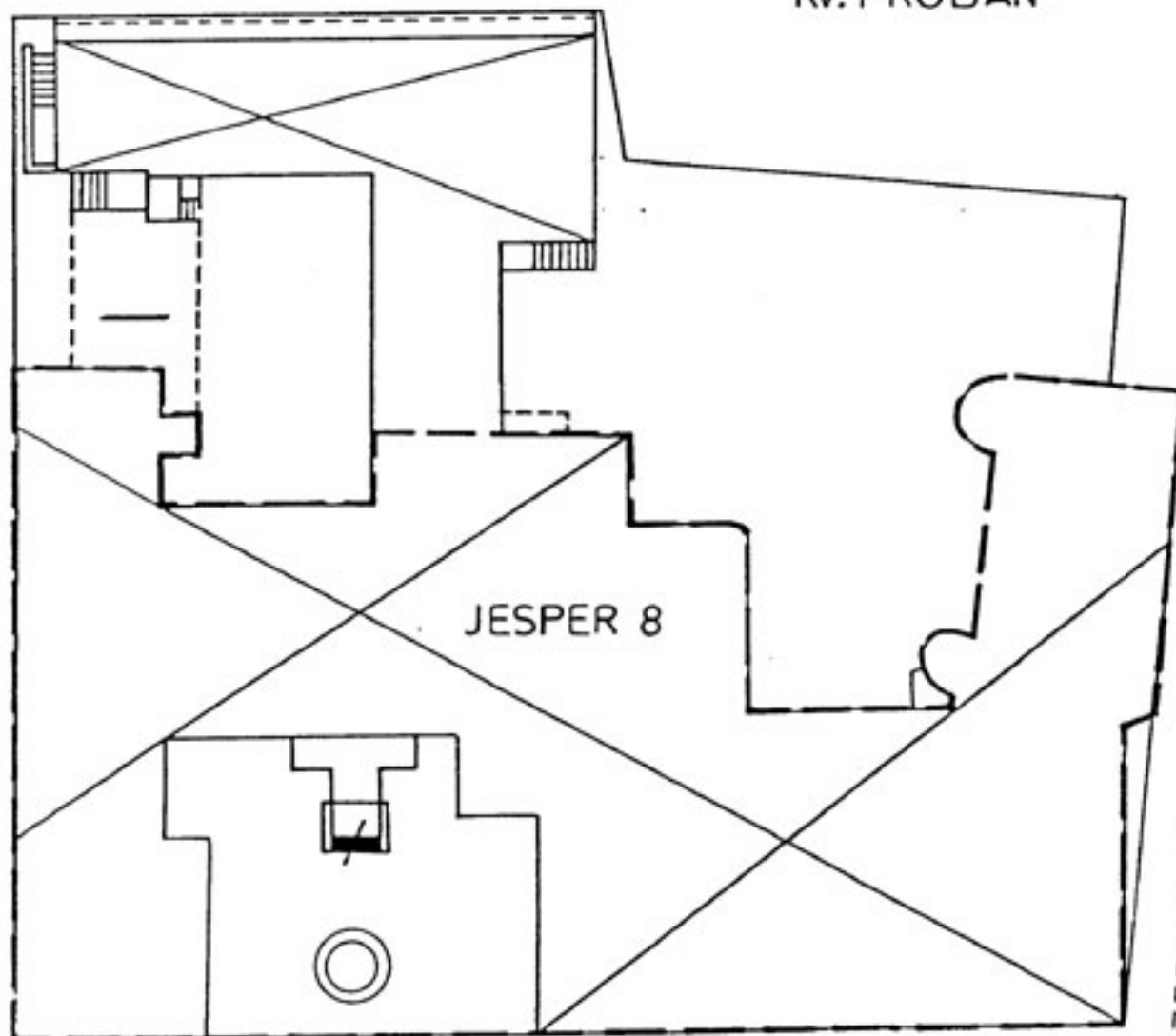
— — — Begränsningslinje för byggnadsminne

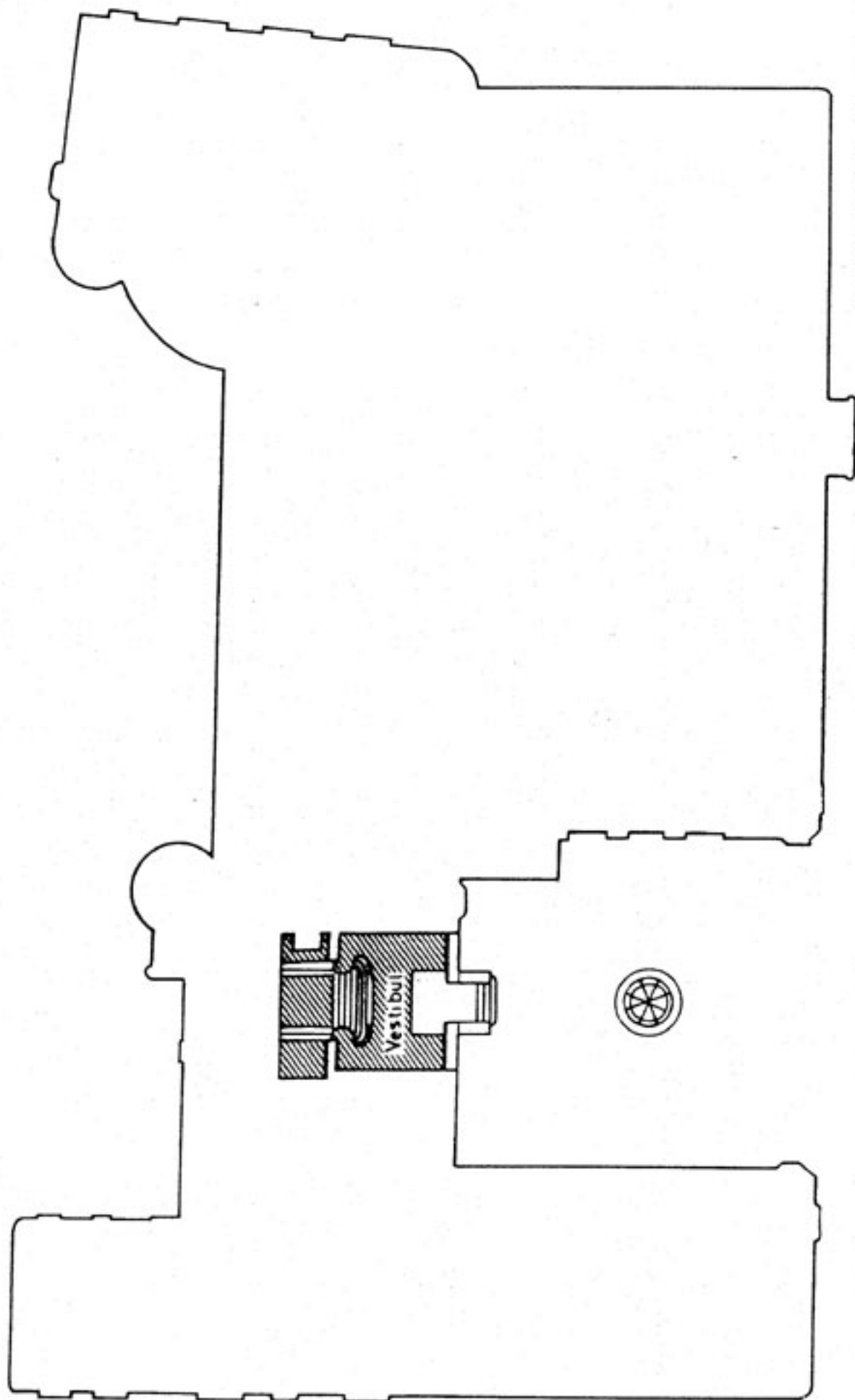
Kv. PROBAN

Västra Kyrkogatan

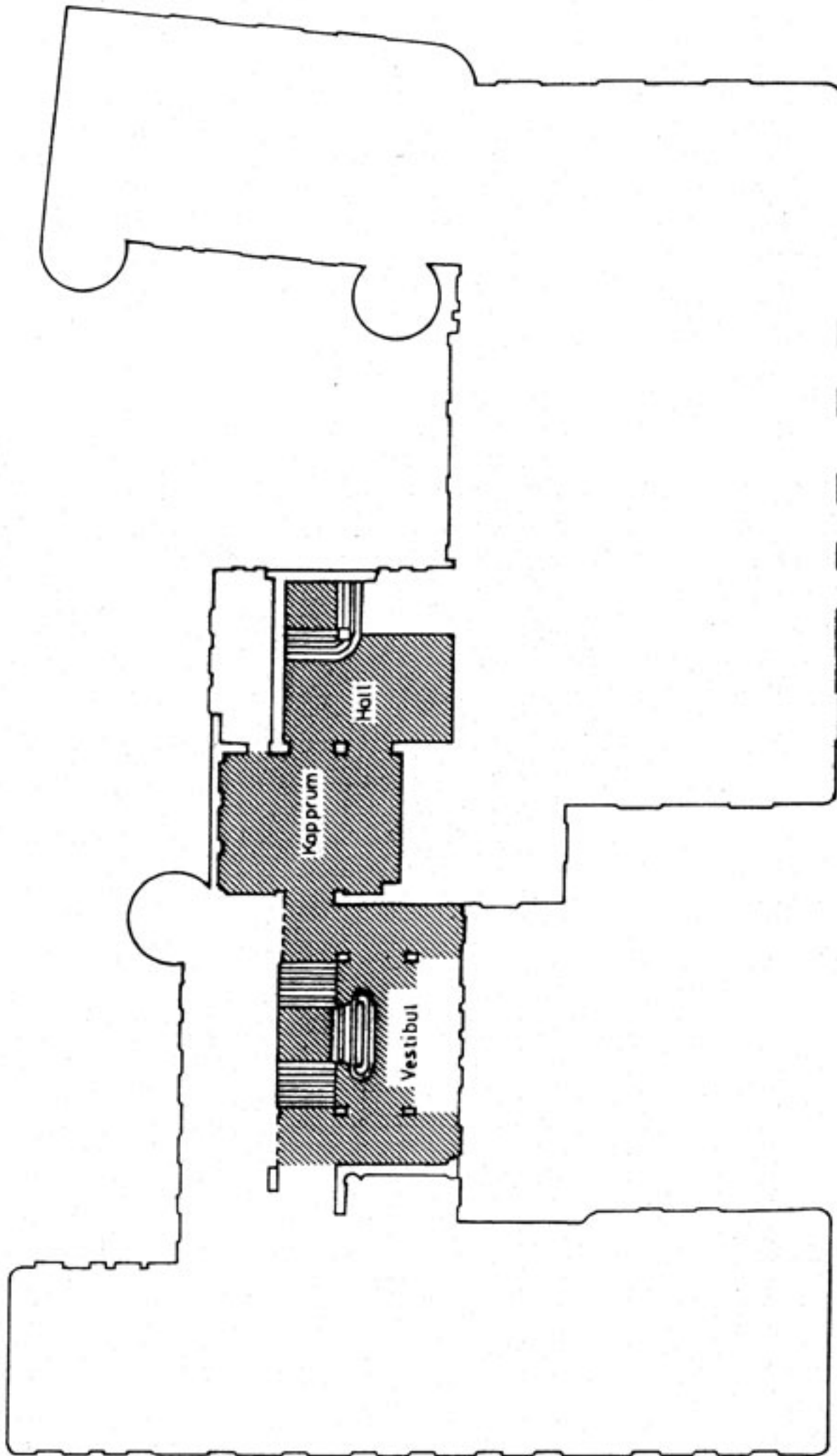
Ostra Kyrkogatan

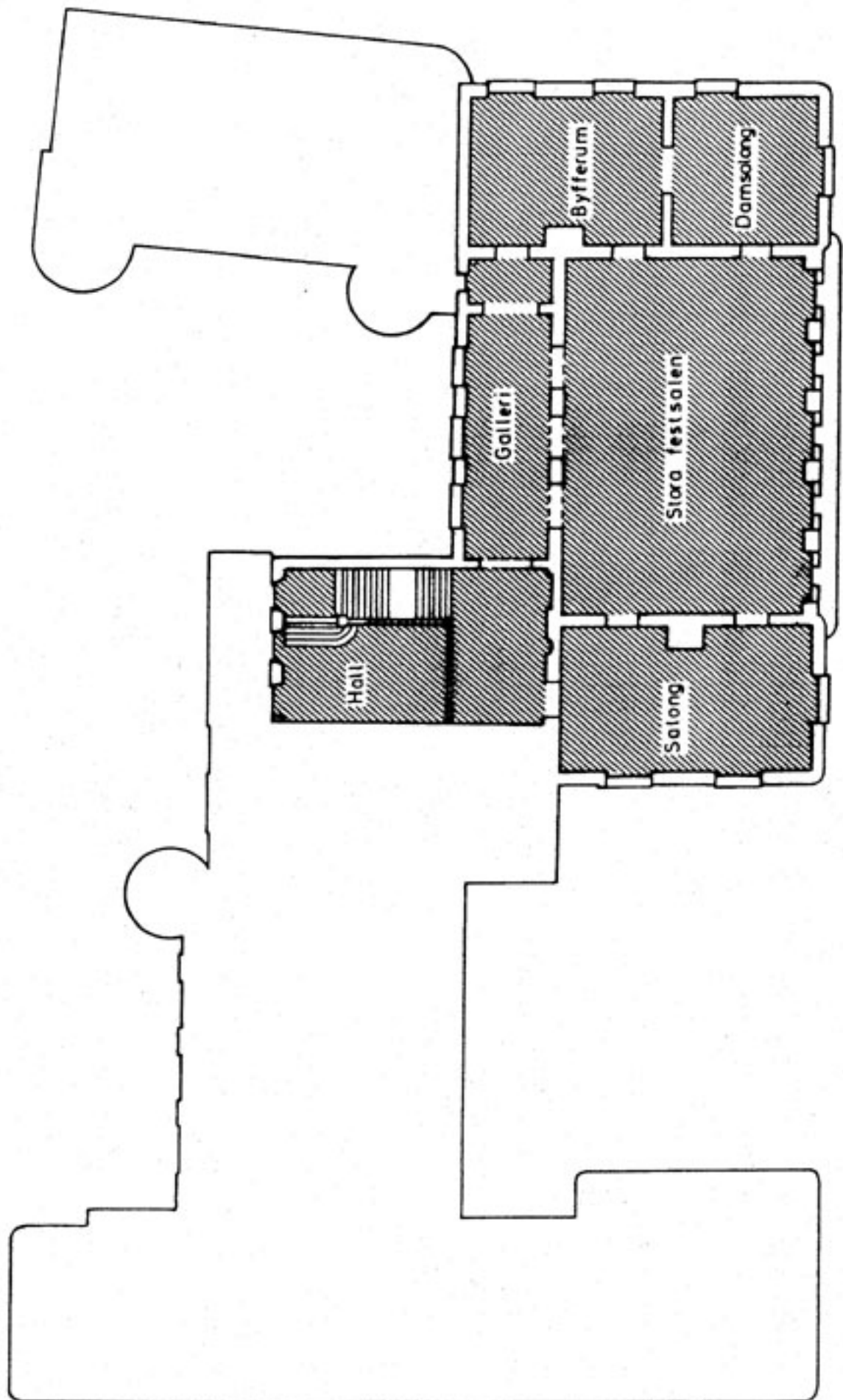
JESPER 8

VÄSTERÅS STADSHOTELL
Bottenvåning

VÄSTERÅS STADSHOTELL
Våning 1 tr.

VÄSTERÅS STADSHOTELL

Våning 2 tr.